

premišljeno nam je ponujal za estetični užitek umetniško celoto. Dasi ni bilo v koncertu orkestra, ki okrepi in okrasi proizvajanje z večjim sijajem, nismo ga pogrešali, ker se je moglo petje in igranje na gosli pokazati tem čisteje, čim manj podpore je imelo v instrumentalni glasbi. Kaj naj rečemo o posameznih proizvajalcih? Gosp. Razinger je naš stari ljubljeneč, gosp. drd. Bela Stuhec se je odlikoval s krepkim, čistim baritonom in s trdnim nastopanjem; gospod dirigent M. Hubad nas je iznenadel s svojima „narodnima pesmima“. Zares, s finim čustvom je zadet narodni značaj, preprosto in vendar odlično-umetno je odeta narodna melodijska v harmonijo petero- in šesteroglasnega mešanega zbora. Želimo si še večkrat kaj takega. Na posled pa naš dični goslar K. Jeraj, ki je — tako mislimo — z nenavadno spretno roko vodeč lok, vdihoval življenje in čvrste glasove svojemu orodju, ob jednem pa tudi segel po vencu tega večera! Gospodu Jeraju si držnemo napovedovati lepo božičnost, „Glasbeni Matici“ pa častitamo zaradi te moči. Ostani, vrli goslar, zvest svoji glasbeni majki in dvigni se še više, da bodeš ponos naši beli Ljubljani!

Žal, da je neugodno vreme zadržalo marsikaškega prijatelja glasbe doma, koncertu pa odvzelo lepo število gostov.

Dr. Fr. L.

Kiparstvo.

G. I. Zajc, mladi in nadarjeni naš umetnik na Dunaju, je izdelal za loretansko kapelo tukajšnje frančiškanske cerkve v marmoru jako umetniški relief sv. družine na ploči, ki ima kakih 100 cm po dolžini in 59 višini. Dasi je delo preprosto, ugajalo nam je nenavadno, ker lepota se tukaj druži z živim verskim duhom in dviga dušo k Bogu. Zato le želimo, da bi mogli pozneje o tem umetniku poročati še kaj več.

G. Alojzij Gangl, znani naš kipar, je izdelal za grobni spomenik Cimpermanov medaljon iz kararskega marmorja. „Pisateljsko društvo“ pa je poklonilo to res umetno delo tukajšnjemu muzeju, v katerem je bolj na pravem mestu, kakor pod milim nebom na grobišču. — Znamenito za razvoj naše domače umetnosti je, da bole v prihodnjem šolskem letu učil g. Al. Gangl kiparstvo na tukajšnji strokovni šoli, zlasti v cerkveno-umetnostni stroki. Strokovna šola bode pridobila s tem jako mnogo in, upamo, tudi naša cerkvena umetnost. Bog daj blagoslova! Isti umetnik bode izdelal spomenik Valvasorju, ki bode stal pred deželnim muzejem kranjskim. Učno ministerstvo je obljudilo podporo za ta namen. S tem se bode — da ne govorim o drugem — izpolnila tudi naša želja in ugodilo našemu pozivu v lanskem letniku našega lista str. 421.

Razne stvari.

Narodno blago.

Nekoliko belokranjskih vraž in praznih ver.

III.¹⁾

Na sveti dan ne jej jabolk, da ne dobiš lišaja.
Ta dan popevajo sosednji Bajančani po nekaterih vaseh pred hišami tako-le:

Dober dan gospodar!
Danes ti je božji dan.
Bog ti dobro srečo dal!
Pune sode vina,
Pune škrinje šenice.
Pódaj komad kruha
I kupico vina!

Ako se katero dekle ne more udati, naj gré na sveti večer, kadar vabi prvikrat k polnočnici, v drvarnico po drva. Potem pride gotovo ženin ponjo.

V kakoršni starosti je luna na sveti večer, take starosti ljudje bodo mrlji prihodnje leto.

Ako zapihuje na svečnico jug sveče, ne bo fižola tisto leto.

¹⁾ Glej „Dom in Svet“ 1892, str. 528.

Ako pride pustni torek najprvo ženska v hišo, bo debela repa.

Ako na veliki petek dežuje, bo sušno leto.

Na vúzemsko nedeljo puščajo ovce na šenične njive, da šenico pristrižejo, potem ne morejo čarovnice klasju škodovati.

Na vernih duš dan se ženske ne smejo česati, ker bi jim sicer lasje ne segnili v grobu.

Ako raca o sv. Martinu po snegu baca, bacala bo o sv. Treh Kraljih po prahu.

Ako se čuk pomladji večkrat glasi, bo dobra letina; ako je dosti kač, bo dobro leto.

Ako hočeš imeti dosti zelja, ne sej présada v ponedeljek ali saboto.

Ako ostane v jeseni listje, kadar odpade s sлив, pod drevjem, je znamenje, da bodo drugo leto slive dobro rodile.

Ako se prime prvi sneg lesa, drevja, bo dobra letina.

Ako najde solnce zjutraj volka speč¹⁾, potem so tisti dan ovce pred njim varne, ker ne more gobca odpreti.

¹⁾ Spečega.